

**CENTRALNA BANKA
BOSNE I HERCEGOVINE**

FINANCIJSKA IZVJEŠĆA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31. PROSINCA 2015.

Kazalo

Stranica

**Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu
i odobravanje godišnjih financijskih izvješća**

1

Izvješće neovisnog revizora

2

Financijska izvješća

Račun dobiti i gubitka

3

Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti

4

Bilanca stanja

5

Izvješće o promjenama u kapitalu

6

Izvješće o novčanim tokovima

8

Bilješke uz financijska izvješća

9 - 48

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvješća

Uprava je dužna za svaku financijsku godinu pripremiti financijska izvješća koja pružaju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Centralne banke Bosne i Hercegovine („Banke“), te rezultata njezina poslovanja i novčanog toka, u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja („MSFI“) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“), te je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvješća. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevara i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima, a Uprava je odgovorna za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na odobravanje Upravnom vijeću godišnja financijska izvješća, a Upravno vijeće odobrava godišnja financijska izvješća te ih podnosi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.

Financijska izvješća prikazana na stranicama od 3 do 48 odobrena su od strane Upravnog vijeća 31. ožujka 2016. godine, i u skladu s tim u nastavku potpisana u ime Banke:

dr Senad Softić
Guverner

Izvješće neovisnog revizora

Upravnom vijeću Centralne banke Bosne i Hercegovine

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvješća Centralne banke Bosne i Hercegovine ("Banka") koji se sastoje od bilance stanja na dan 31. prosinca 2015. godine, te računa dobiti i gubitka, izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, izvješća o promjenama u kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja je tada završila, kao i sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih bilješki.

Odgovornost Uprave za finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili pogrešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o priloženim finansijskim izvješćima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim standardima revizije. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerali da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvješća, bilo kao posljedica prevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvješća, kako bi odredio revizijske postupke primjerene datim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Banci. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti primijenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvješća u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

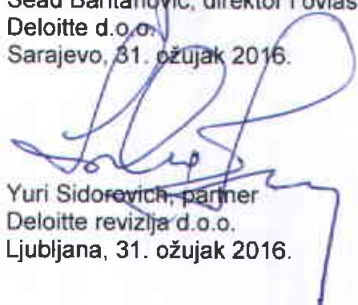
Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijska izvješća prikazuju objektivno i fer, u svim materijalno značajnim stavkama, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan 31. prosinca 2015. godine, te rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašten revizor
Deloitte d.o.o.
Sarajevo, 31. ožujak 2016.

Sabina Softić, partner i ovlašten revizor
Deloitte d.o.o.
Sarajevo, 31. ožujak 2016.

Yuri Sidorevich, partner
Deloitte revizija d.o.o.
Ljubljana, 31. ožujak 2016.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM	Bilješka	2015.	2014.
Prihod od kamata	18	28.475	32.386
Rashod od kamata	18	-	(2.086)
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne financijske imovine	18	(1.098)	(5)
NETO PRIHOD OD KAMATA		27.377	30.295
Prihod od provizija i naknada	19	9.188	9.160
Rashod od provizija i naknada	19	(619)	(848)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA		8.569	8.312
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju	6	24.266	28.732
Neto dobiti od tečajnih razlika	20	858	534
Ostali prihodi	21	815	959
OPERATIVNI PRIHODI		61.885	68.832
Troškovi osoblja	22	(20.433)	(19.975)
Administrativni i ostali operativni troškovi	23	(7.824)	(11.259)
Amortizacija	10	(2.250)	(2.187)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(30.507)	(33.421)
NETO DOBIT ZA GODINU		31.378	35.411

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM	Bilješka	2015.	2014.
NETO DOBIT ZA GODINU		31.378	35.411
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u račun dobiti i gubitka</i>			
Monetarno zlato			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti monetarnog zlata	3.6., 7	(435)	18.606
		(435)	18.606
Financijska imovina raspoloživa za prodaju			
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	6	20.837	114.659
Pravična vrijednost realiziranih dobitaka od financijske imovine raspoložive za prodaju prenešenih u račun dobiti i gubitka	6	(24.266)	(28.732)
		(3.429)	85.927
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit		(3.864)	(104.533)
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA GODINU		27.514	139.944

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

BILANCA STANJA

na dan

U tisućama KM	Bilješka	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
AKTIVA			
Strana valuta u gotovini	4	128.520	71.811
Depoziti kod inozemnih banaka	5	1.003.635	2.181.732
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	25	3.778	5.203
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6	6.145.872	4.955.537
Monetarno zlato	7	182.315	182.750
Ulaganja koja se drže do dospijeca	8	1.142.191	428.560
Ostala aktiva	9	3.955	5.517
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	10	44.828	46.190
Ostala ulaganja	11	27.813	27.813
UKUPNO AKTIVA		8.682.907	7.905.113
OBVEZE, KAPITAL I REZERVE			
Gotov novac u optjecaju	12	3.499.468	3.210.508
Depoziti banaka	13	4.063.537	3.751.149
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	14	501.594	331.436
Rezerviranja za obveze i troškove	15	1.452	1.294
Ostale obveze	16	23.127	25.684
Ukupno obveze		8.089.178	7.320.071
Početni kapital		25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		532.267	519.716
Ostale rezerve		31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato		(61.145)	(60.710)
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju		66.307	69.736
Ukupno kapital i rezerve	17	593.729	585.042
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE		8.682.907	7.905.113

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

za godinu koja je završila 31. prosinca 2015. godine

U tisućama KM

Stanje na dan 1. siječnja 2015.

Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu

Dobit za godinu

Ostala sveobuhvatna dobit

Raspodjela dobiti

Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)

Stanje na dan 31. prosinca 2015.

Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina	Ukupno
25.000	519.716	31.300	(60.710)	69.736	585.042
-	31.378	-	-	-	31.378
-	-	-	(435)	(3.429)	(3.864)
	31.378	-	(435)	(3.429)	27.514
-	(18.827)	-	-	-	(18.827)
25.000	532.267	31.300	(61.145)	66.307	593.729

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU (NASTAVAK)

za godinu koja je završila 31. prosinca 2014. godine

U tisućama KM

	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2014.	25.000	505.552	31.300	(79.316)	(16.191)	466.345
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu						
Dobit za godinu	-	35.411	-	-	-	35.411
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	18.606	85.927	104.533
Raspodjela dobiti	-	35.411	-	18.606	85.927	139.944
Raspodjela dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	-	(21.247)	-	-	-	(21.247)
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	25.000	519.716	31.300	(60.710)	69.736	585.042

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih finansijskih izvješća.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

za godinu koja je završila 31. prosinca

U tisućama KM

	Bilješka	2015.	2014.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit za godinu		31.378	35.411
Usklađenja:			
Amortizacija		2.250	2.187
Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		(24.266)	(28.732)
Prihodi od donacija		(122)	(76)
Rezerviranja za obveze i troškove		341	314
Gubitak od otuđenja nekretnina i opreme		2	20
Troškovi manjka gotovog novca		-	600
Prihodi od dividendi priznani u računu dobiti i gubitka		(586)	(504)
Prihodi od kamate na ulaganja koja se drže do dospeljeća i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju priznani u računu dobiti i gubitka		(28.344)	(29.954)
Rashodi od kamate priznani u računu dobiti i gubitka		-	2.086
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(19.347)	(18.648)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
Smanjenje ostale aktive		1.632	2.502
Povećanje gotovog novca u optjecaju		288.960	300.650
Povećanje depozita		482.546	333.583
(Smanjenje) / povećanje ostalih obveza		(15)	839
Isplata otpremnina		(183)	(11)
Plaćena kamata		-	(2.425)
Neto novac od operativnih aktivnosti		753.593	616.490
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(890)	(4.859)
Prilivi od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		4.975.016	6.697.122
Povećanje financijske imovine raspoložive za prodaju		(6.123.737)	(7.023.196)
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospeljeća		14.444	2.709
Kupovine ulaganja koja se drže do dospeljeća		(720.508)	(323.859)
Primljena dividenda		586	504
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(1.855.089)	(651.579)
NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Raspodjela dobiti u državni proračun		(21.247)	(18.052)
Neto novac od financijskih aktivnosti		(21.247)	(18.052)
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(1.122.743)	(53.141)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		2.258.928	2.312.069
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	25	1.136.185	2.258.928

Bilješke na stranicama od 9 do 48 čine sastavni dio ovih financijskih izvješća.

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Banka") osnovana je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine („BiH“) 20. lipnja 1997. godine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Centralna banka Bosne i Hercegovine je počela sa radom 11. kolovoza 1997. godine.

Osnovni ciljevi i zadaci Centralne banke Bosne i Hercegovine jesu:

- da definira, usvoji i kontrolira provođenje monetarne politike BiH putem izdavanja domaće valute (konvertibilne marke ili "KM") uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima;
- da drži i upravlja službenim deviznim rezervama Banke na siguran i profitabilan način;
- da sprovodi monetarnu politiku u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da uspostavi i održava odgovarajuće platne i obračunske sustave;
- da koordinira djelatnosti agencija za bankarstvo nadležnih za izdavanje bankarskih licenci i superviziju banaka;
- da prima depozite od državnih i javnih institucija BiH i depozite od komercijalnih banaka;
- da izdaje propise i smjernice za ostvarivanje djelatnosti Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci BiH;
- da učestvuje u radu međunarodnih organizacija koje rade na učvršćivanju finansijske i ekonomske stabilnosti zemlje;
- da zastupa BiH u međunarodnim organizacijama o pitanjima monetarne politike.

Najviši organ Banke je Upravno vijeće koje je nadležno za utvrđivanje monetarne politike i kontrolu njenog provođenja, organizaciju i strategiju Banke, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Upravu Banke čine guverner i viceguverneri, koje imenuje guverner uz odobrenje Upravnog vijeća. Uprava operativno rukovodi poslovanjem Banke.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine guverner, uz odobrenje Upravnog vijeća, imenuje glavnog internog revizora i tri zamjenika.

Banka posluje preko Centralnog ureda, tri glavne jedinice sa sjedištem u Sarajevu, Mostaru i Banjoj Luci i dvije podružnice Brčko distrikt i Pale, koja je pod nadležnošću Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Tijekom 2014. i 2015. godine, uključujući i razdoblje do datuma izdavanja ovog izvješća, članove Upravnog vijeća, Uprave, Ureda glavnog internog revizora i Revizijskog komiteta čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedavajući (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Ankica Kolobarić	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	član (od 11. kolovoza 2015.)
mr. Trivo Marinković	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Ljubiša Vladušić	član (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	predsjedavajući (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Fikret Čaušević	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Milenko Krajišnik	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Željko Šain	član (do 10. kolovoza 2015.)
dr. Vasilj Žarković	član (do 10. kolovoza 2015.)

Uprava

dr. Senad Softić	guverner (od 11. kolovoza 2015.)
dr. Kemal Kozarić	guverner (do 10. kolovoza 2015.)
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Radomir Božić	viceguverner (do 16. veljače 2016.)
mr. Ankica Kolobarić	viceguverner

1. OSNOVNE INFORMACIJE (NASTAVAK)

Ured glavnog internog revizora

mr. Edis Kovačević	glavni interni revizor
Jasmina Novalija	zamjenik glavnog internog revizora
Angela Medić	zamjenik glavnog internog revizora
Krstinja Tošović	zamjenik glavnog internog revizora

Revizijski komitet

dr. Mila Gadžić	član
dr. Sead Kreso	član
Radomir Repija	član (od 01. rujna 2015.)
Gordana Ković	član (do 31. kolovoza 2015.)

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Financijska izvješća Banke pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja, objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

2.2. Osnova mjerenja

Financijska izvješća su pripremljena na osnovi povijesnog troška izuzev kod ponovnog mjerenja vrijednosti određenih finansijskih instrumenata i monetarnog zlata koji su iskazani po pravičnoj vrijednosti.

Povijesni trošak je općenito formiran na osnovi pravične vrijednosti dane naknade u zamjenu za imovinu.

Pravična vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim učesnicima na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona vidljiva neposredno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procijenjivanja pravične vrijednosti imovine ili obveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procijenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Prilikom mjerenja i/ili objavljivanja u ovim finansijskim izvješćima, pravična vrijednost je utvrđena na prethodno navedenim osnovama, izuzev kod mjerenja koja imaju određene sličnosti sa pravičnom vrijednosti, ali nisu pravična vrijednost, kao što je slučaj sa neto prodajnom vrijednošću u MRS-u 2 ili uporabnom vrijednošću kod MRS-a 36.

Pored toga, za potrebe finansijskog izvješćivanja, mjerenje pravične vrijednosti je kategorizirano je na Razinu 1, 2 ili 3 u ovisnosti o stupnju dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje pravične vrijednosti kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje pravične vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Razine 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obvezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Razine 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obvezu, bilo neposredno ili posredno.
- Ulazni podaci Razine 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu dostupni.

2.3. Korištenje procjena i pretpostavki

Priprema finansijskih izvješća u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje procjena i pretpostavki koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza, kao i objavljivanje iznosa potencijalne imovine i obveza na izvještajni datum te odgovarajuće iskazane iznose prihoda i rashoda za izvještajno razdoblje. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se razmatraju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili i u razdoblju izmjene i u budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Informacije o iznosima gdje postoje značajne nesigurnosti njihove procjene i ključne pretpostavke prilikom korištenja računovodstvenih politika koje imaju najveći utjecaj na iznose priznane u finansijskim izvješćima Banke su objavljene u Bilješki 3.17.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.4. Funkcionalna i izvještajna valuta

Financijska izvješća Banke prikazana su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drukčije navedeno).

Službeni tečaj KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorija Bosne i Hercegovine, po definiranom tečaju.

Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine je definirano operativno pravilo "valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz kupovinu konvertibilne devizne valute sa punim pokrićem u neto stranoj aktivi.

2.5. Standardi, tumačenja i izmjene postojećih standarda na snazi u tekućem razdoblju

Sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja, izdani od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, na snazi su za tekuće razdoblje:

- Izmjene MRS 19: "Primanja uposlenika" – Definirani planovi primanja uposlenika: doprinosi uposlenika (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2014.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2010.-2012.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2014.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja "Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2011.-2013.)" koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. srpnja 2014.).

Usvajanje spomenutih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja nije vodilo nikakvoj promjeni računovodstvenih politika Banke.

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvješća, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 9 (2014): "Financijski instrumenti" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.);
- MSFI 14: "Razgraničavanje zakonskih i propisanih dažbina" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- MSFI 15: "Prihodi iz ugovora s kupcima" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2018.);
- MSFI 16: "Najmovi" (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2019.);
- Izmjene MSFI 10: "Konsolidirana finansijska izvješća" i MRS 28: "Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate" – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (stupanje na snagu odgođeno na neodređeno razdoblje);
- Izmjene MRS 1: "Prezentiranje finansijskih izvješća" – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene MSFI 11: "Zajednički aranžmani" – Računovodstveni tretman stjecanja udjela u zajedničkim operacijama (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene MRS 16: "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 38: "Nematerijalna imovina" – Objašnjenje o prihvatljivim metodama amortizacije (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene MRS 16: "Nekretnine, postrojenja i oprema" i MRS 41: "Poljoprivreda" – Poljoprivreda: Plodonosne plantaže (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene MRS 27: "Odvojena finansijska izvješća" – Metoda udjela u odvojenim finansijskim izvješćima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.).

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Standardi i tumačenja koji su objavljeni, a još nisu u uporabi (nastavak)

- Izmjene MRS 7: „Izvješće o novčanim tokovima“ – Inicijativa za objavljivanje (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.);
- Izmjene MRS 12: „Porez na dobit“ – Priznavanje odgođene porezne imovine od nerealiziranih gubitaka (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2017.);
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidirana financijska izvješća“, MSFI 12: „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“ i MRS 28: „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“ – Investicijski subjekti: Primjena izuzetaka od konsolidiranja (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.);
- Izmjene različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI-a (ciklus 2012.-2014.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (izmjene će biti na snazi za godišnja razdoblja koji počinju na ili nakon 1. siječnja 2016.)

Banka je izabrala da ne usvoji ove standarde, izmjene i tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalan utjecaj na financijska izvješća Banke u razdoblju inicijalne primjene, osim za MSFI 9. Uprava trenutno analizira uticaj MSFI 9 na financijska izvješća Banke.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Računovodstvene politike navedene u nastavku primijenjene su prilikom sastavljanja i prezentiranja ovih financijskih izvješća.

3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjenabuduća novčana plaćanja i primitke kroz očekivani vijek trajanja financijske imovine ili obveze (ili, gdje je primjereno, za kraće razdoblje) do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili obveze. Prilikom izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje buduće novčane tokove, uzimajući u obzir sva ugovorna prava određenog financijskog instrumenta, ne uzimajući u obzir buduće kreditne gubitke.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje sve transakcijske troškove, naknade i provizije koje su ugovorne strane platile ili primile, a koje su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju sve inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati nabavci ili izdavanju financijske imovine ili obveze.

Prihodi i rashodi od kamata prikazani u računu dobiti i gubitka obuhvataju kamate, izračunate metodom efektivne kamatne stope, na financijsku imovinu i financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku.

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Prihodi i rashodi od provizija i naknada koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na financijsku imovinu ili obvezu se uključuju u mjerenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi i rashodi od provizija i naknada se uglavnom sastoje od naknada primljenih i plaćenih na domaće i inozemne platne transakcije za financijske instrumente koje Banka izdaje, odnosno prima i priznaju se u računu dobiti i gubitka, po izvršenju određene usluge.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.3. Transakcije u stranim valutama

Transakcije iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na datum transakcije. Monetarna imovina i obveze iskazane u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu na datum izvješćivanja, po tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i obveze u stranim valutama mjerene po povijesnom trošku izražene su po tečaju važećem na datum transakcije i ne preračunavaju se ponovo na datum izvješćivanja.

Tečajne razlike proizašle iz ponovnog preračunavanja transakcija, te imovina i obveza denominirane u stranim valutama, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

3.4. Prihod od dividende

Prihod od dividende na vlasničke vrijednosne papire priznaje se u računu dobiti i gubitka kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

3.5. Finansijski instrumenti

Finansijska imovina i finansijske obveze se priznaju kada Banka postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti finansijskog instrumenta.

Finansijska imovina i finansijske obveze se početno mjere po pravičnoj vrijednosti. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem ili izdavanjem finansijske imovine ili finansijskih obveza se dodaju ili oduzimaju iz pravične vrijednosti finansijske imovine ili finansijskih obveza po potrebi prilikom početnog priznavanja. Transakcijski troškovi neposredno povezani sa stjecanjem finansijske imovine ili finansijskih obveza po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak se priznaju neposredno u računu dobiti i gubitka.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračunavanja amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze (ili grupe finansijske imovine ili finansijskih obveza) i raspoređivanja prihoda i rashoda od kamata tijekom određenog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja ili primitke (uključujući sve naknade i stavke plaćene ili primljene između ugovornih strana koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i ostale premije i diskonte) kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je to moguće, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine ili finansijske obveze.

3.5.1. Finansijska imovina

Finansijska imovina se priznaje i prestaje priznavati na datum transakcije koji predstavlja datum kada je kupovina ili prodaja finansijskog instrumenta izvršena Banci odnosno od strane Banke i početno se mjeri po pravičnoj vrijednosti uključujući transakcijske troškove, osim za one finansijske instrumente koji su klasificirani po pravičnoj vrijednosti kroz dobit ili gubitak koji se početno mjere po pravičnoj vrijednosti.

Finansijska imovina je klasificirana u sljedeće kategorije: "po pravičnoj vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka", "raspoloživa za prodaju", "koja se drži do dospijeca" i "kredit i potraživanja".

Klasificiranje finansijske imovine ovisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog priznavanja. Banka trenutno ne posjeduje finansijsku imovinu po pravičnoj vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Finansijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Finansijska imovina (nastavak)

Kredit i potraživanja

Potraživanja (koja uključuju i depozite kod inozemnih banaka) koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i ne kotiraju na aktivnom tržištu su klasificirana kao kredit i potraživanja.

Kredit i potraživanja se početno priznavaju po pravičnoj vrijednosti uključujući i transakcijske troškove.

Nakon početnog priznavanja, kredit i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata se priznaju koristeći efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kod kojih je priznavanje kamate materijalno beznačajno.

Ulaganja koja se drže do dospelja

Dužnički vrijednosni papiri vlada sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim datumima dospelja koje Banka ima čvrstu namjeru i sposobnost držati do dospelja se klasificiraju kao ulaganja koja se drže do dospelja. Ulaganja koja se drže do dospelja se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope umanjeno za bilo koja umanjenja vrijednosti, a prihod se priznaje na bazi efektivnog prinosa.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Vlasnički i dužnički vrijednosni papiri u posjedu Banke su klasificirani kao raspoloživi za prodaju i iskazani su po pravičnoj vrijednosti. Pravična vrijednost se utvrđuje na način opisan u Bilješci 28. Dobici i gubici koji prozlaže iz promjena u pravičnoj vrijednosti dužničkih i vlasničkih vrijednosnih papira se priznaju izravno u kapitalu u okviru računa rezerve pravične vrijednosti, sa izuzetkom od gubitaka od umanjenja vrijednosti, kamate izračunate primjenom metode efektivne kamatne stope i dobitaka i gubitaka po osnovi tečajnih razlika na finansijsku imovinu koji se priznaju izravno u računu dobiti i gubitka. Prilikom ustupanja ili utvrđivanja umanjenja vrijednosti ulaganja, sav kumulirani dobitak ili gubitak prethodno priznan na računu rezerve pravične vrijednosti u kapitalu se uključuje u računu dobiti i gubitka za to razoblje.

Dividenda na vlasničke vrijednosne papire raspoložive za prodaju priznaje se u računu dobiti i gubitka kada se uspostavi pravo Banke da prima uplate.

Pravična vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti iskazuje se u toj stranoj valuti i preračunava po srednjem tečaju na datum izvješćivanja. Promjene u pravičnoj vrijednosti po osnovi tečajnih razlika proizašlih iz promjene u amortiziranom trošku imovine se priznaju u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene se priznaju u kapitalu.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Na svaki datum izvješćivanja procjenjuje se postoje li pokazatelji za umanjenoj vrijednosti finansijske imovine. Finansijska imovina je umanjena kada postoji objektivni dokaz, kao posljedica jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja finansijske imovine, o tome da su procijenjeni budući novčani tokovi ulaganja izmijenjeni.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti može uključivati:

- značajne finansijske poteškoće druge strane; ili
- neplaćanje ili kašnjenje u isplati ugovorene kamate ili glavnice; ili
- naznake da će dužnik ili izdavatelj ući u postupak likvidacije ili stečaja.

Pojedinačno značajna imovina se testira na umanjenoj vrijednosti odvojeno. Preostala finansijska imovina se procjenjuje grupno. Pojedinačno značajna imovina za koju nema objektivnog dokaza o umanjenju vrijednosti se zatim uključuje u grupno procjenjivanje imovine za umanjenoj vrijednosti. Za potrebe grupnog vrednovanja umanjenja vrijednosti, finansijska imovina se grupira na osnovi sličnih obilježja kreditnog rizika.

Za finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos umanjenja je razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njene sadašnje vrijednosti procijenjenih budućnih novčanih tokova diskontiranoj po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.5. Financijski instrumenti (nastavak)

3.5.1. Financijska imovina (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za iznos umanjenja putem računa ispravke vrijednosti. Kada se potraživanje smatra nenaplativim, ono se otpisuje u korist računa ispravke vrijednosti. Naknadne naplate ranije otpisanih iznosa terete račun ispravke vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti računa ispravke vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko u narednom razdoblju, s izuzetkom vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju, iznos gubitka od umanjenja se smanji i smanjenje se može povezati sa događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjenja vrijednosti priznan, prethodno priznani gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida kroz račun dobiti i gubitka u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost ulaganja na datum ukidanja umanjenja vrijednosti ne prelazi iznos amortizirajućeg troška koji bi bio da umanjenja vrijednosti nije bilo.

U slučaju vlasničkih vrijednosnih papira, svako povećanje pravične vrijednosti nastalo nakon priznavanja gubitaka od umanjenja se priznaje neposredno u kapitalu.

Prestanak priznavanja financijske imovine

Banka prestaje priznavati financijsku imovinu samo onda kada ugovorna prava na novčane primitke od imovine isteknu ili kada Banka prenese financijsku imovinu i suštinski sve rizike i koristi od vlasništva imovine na drugi subjekt.

3.5.2. Financijske obveze

Financijske obveze se klasificiraju bilo kao financijske obveze „po pravičnoj vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“ bilo kao „ostale financijske obveze“. Banka trenutačno nema financijskih obveza u kategoriji „po pravičnoj vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka“.

Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući gotov novac u optjecaju, depozite od banaka i depozite od Vlade i ostalih deponenata, početno se mjere po pravičnoj vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove.

Ostale financijske obveze se naknadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, a rashodi od kamate se priznaju na temelju efektivnog prinosa.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Banka prestaje priznavati financijske obveze kada, i samo kada, su Bančine obveze izmirene, otkazane ili su istekle.

3.6. Monetarno zlato

Zlato se inicijalno priznaje po trošku stjecanja, koji predstavlja pravičnu vrijednost plaćenih naknada uključujući troškove stjecanja vezanih za investiciju. Nakon inicijalnog priznavanja, zlato se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjene pravične vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni zlata te tečajne razlike zbog preračunavanja američkog dolara u konvertibilnu marku, priznaju se neposredno u rezervi pravične vrijednosti u kapitalu i izvješćivaju kao ostala sveobuhvatna dobit sve dok se zlato ne proda, kada se priznaju kao realizirani dobiti ili gubici u računu dobiti i gubitka.

Pravična vrijednost monetarnog zlata iskazana je u američkim dolarima (USD), primjenjujući srednji tečaj na datume izvješćivanja objavljen od strane Banke, a mjeri se prema posljednjoj ponuđenoj cijeni jedne unce zlata (Oz) preuzetoj sa Reutersa na datum izvješćivanja.

Dobici i gubici po osnovi tečajnih razlika od preračunavanja cijene zlata iz američkog dolara u konvertibilnu marku priznaju se kao dio rezervi pravične vrijednosti neposredno u kapitalu.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.7. Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvješćivanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih bilančnih kategorija: žiro računi, gotovina u stranim valutama, devizni depoziti po viđenju, depoziti sa preostalim rokom dospelja do tri mjeseca i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

3.8. Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina je imovina nabavljena iz vlastitih sredstava Banke i novčanih i nenovčanih donacija.

Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke uključuje kupovnu cijenu i sve troškove koji su neposredno povezani sa dovođenjem imovine u radno stanje za namjeravanu uporabu. Održavanje i popravke, zamjene te poboljšanja manjeg značaja priznaju se kao rashod kad su nastali. Značajna poboljšanja i zamjene se kapitaliziraju.

Vrijednost nekretnina, opreme i nematerijalne imovine periodično se pregleda za umanjenje vrijednosti. U slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njenog procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa.

Imovina u pripremi iskazana je po trošku nabavke uključujući troškove fakturirane od trećih osoba. Nakon završetka, svi akumulirani troškovi imovine prebacuju se na odgovarajuću kategoriju nekretnina, opreme i nematerijalne imovine, na koje se naknadno primjenjuju odgovarajuće stope amortizacije.

Amortizacija se obračunava na svu imovinu osim imovine u pripremi prema linearnoj metodi po propisanoj stopi koja je utvrđena za postepeno otpisivanje troška nabavke imovine kroz njen procijenjeni korisni vijek trajanja. Procijenjene stope amortizacije za 2014. i 2015. godinu su dane kako slijedi:

Softver	20,0%
Druga nematerijalna imovina	20,0%
Zgrade	1,3% do 4,0%
Oprema	11,0% do 20,0%
Namještaj	10,0% do 12,5%
Vozila	15,5%

Dobici i gubici od otuđenja nekretnina i opreme priznaju se u računu dobiti i gubitka.

3.9. Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost Bančine nefinancijske imovine se pregleda na svaki datum izvješćivanja u svrhu ocjenjivanja postoje li naznake umanjenja vrijednosti. Ukoliko postoje, procjenjuje se nadoknadiva vrijednost imovine. Gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje uvijek kada knjigovodstvena vrijednost imovine ili jedinica koje stvaraju novac prelazi njenu nadoknadivu vrijednost. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Nadoknadiva vrijednost ostale imovine je veća vrijednost pri uspoređivanju njene uporabne vrijednosti u odnosu na pravičnu vrijednost, umanjena za troškove prodaje. U procjenjivanju uporabne vrijednosti, očekivani budući novčani tokovi se diskontiraju na sadašnju vrijednost koristeći diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutna tržišna očekivanja vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira neovisne novčane priljeve, nadoknadivi iznos se određuje za jedinicu koja stvara novac kojoj imovina pripada.

Gubitak od umanjenja se ukida ukoliko je došlo do promjena u procjenama korištenim u određivanju nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja se ukida samo u mjeri u kojoj knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost koja bi se mogla odrediti, bez amortizacije, da nije bilo prethodno priznanog gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.10. Rezerviranja za obveze i troškove

Rezerviranja se priznaju kad Banka, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu za koju je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirenja te obveze i iznos obveze se može pouzdano procijeniti. Rezerviranja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova koristeći stopu koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu obvezu.

Rezerviranja za obveze i troškove održavaju se na razini koju Uprava Banke smatra dostatnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Uprava određuje adekvatnost rezerviranja na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i ostale relevantne faktore.

Rezerviranja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezerviranje izvorno priznato. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezerviranje se ukida.

3.11. Donacije

Donacije za imovinu, a koje obuhvaćaju i nenovčane donacije, početno se priznaju kao odgođeni prihod po pravičnoj vrijednosti koji se priznaje kao prihod od donacije na sustavnoj osnovi tijekom razdoblja korisnog vijeka te imovine. Donacije koje Banka dobije kao kompenzaciju za troškove priznaju se sustavno u računu dobiti i gubitka kao prihod od donacije u istom razdoblju u kojem su priznani i troškovi.

3.12. Porezi

Prema članku 69. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je oslobođena plaćanja svih poreza i doprinosa na njenu imovinu, nekretnine i prihode, kao i operacije i transakcije. Ovo oslobođanje se ne odnosi na plaćanje poreza i doprinosa na osobni dohodak i drugih poreza na plaće.

3.13. Gotov novac u optjecaju

Banka upravlja izdavanjem i povlačenjem domaćih novčanica i kovanica. Pripadajuća pasiva za izdani gotov novac u optjecaju je evidentirana u bilanci stanja.

Prilikom povlačenja gotovog novca iz optjecaja, isti se priznaje kao obveza u okviru gotovog novca u optjecaju do formalnog roka povlačenja iz optjecaja. Iznosi koji nisu povučeni nakon formalnog roka za povlačenje iz optjecaja priznaju se kao prihod.

Troškovi koji se odnose na proizvodnju i dizajn novčanica i kovanica početno su priznani kao odgođeni troškovi, te se postupno amortiziraju kroz ostale operativne troškove tijekom razdoblja od tri godine.

3.14. Upravljanje sredstvima za i u ime trećih osoba

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i njenih konstitutivnih entiteta, te inozemnih vlada i finansijskih organizacija, kao i račune u stranim valutama državnih institucija i agencija te komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.15. Primanja uposlenih

Kratkoročna primanja uposlenih

U skladu sa domaćim propisima, a u ime svojih uposlenika, Banka uplaćuje porez na dohodak i doprinose za mirovinsko, invalidsko, zdravstveno osiguranje i osiguranje od neuposlenosti, na i iz plaće, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tijekom godine od iznosa bruto plaće. Banka plaća ove poreze i doprinose u korist institucija Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko distrikta.

Osim toga, naknade za topli obrok, prijevoz i regres isplaćuju se u skladu s lokalnim zakonima. Ovi troškovi se priznaju u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali.

Dugoročna primanja uposlenih

Prema domaćim zakonskim propisima, prilikom odlaska u mirovinu uposlenici Banke imaju pravo na otpremninu, a po ispunjenju zakonskih uvjeta kao što su starost ili godine provedene u radnom odnosu, koja se u skladu sa internim aktima Banke dodjeljuje u visini od šest redovnih mjesečnih plaća uposlenika isplaćenih u zadnjih šest mjeseci.

Takve isplate se tretiraju kao ostala dugoročna primanja uposlenih koja godišnje obračunava ovlašteni aktuar koristeći metod projicirane kreditne jedinice. Diskontna stopa koja se koristi za obračun obveze kreće se u rasponu kamatnih stopa domaćih korporativnih obveznica i vladinih obveznica koje postoje na tržištu.

3.16. Finansijski aranžman BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom

Na osnovi finansijskih aranžmana sačinjenih krajem 2002. godine između Bosne i Hercegovine i Međunarodnog monetarnog fonda ("MMF"), bilanca stanja Banke sadrži sljedeće stavke koje se odnose na članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u: držanje specijalnih prava vučenja ("SDR"), obračunata kamata na držanje SDR, račun br. 1 i račun br. 2 MMF-a.

Ostale aktivne i pasivne stavke koje se odnose na MMF, a koje pripadaju ili koje su odgovornost Bosne i Hercegovine, evidentirane su na posebnom povjerilačkom fondu u okviru izvanbilančne evidencije (vidjeti Bilješku 29).

3.17. Značajne računovodstvene pretpostavke i osnova neizvjesnosti procjene

Kod primjene računovodstvenih politika Banke, kako je opisano u Bilješci 3, Uprava je dužna da vrši procjene, ocjene i pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i povezane pretpostavke se temelje na ranijem iskustvu i ostalim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i pretpostavke se pregledavaju na tekućoj osnovi. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju izmjene i budućim razdobljima ukoliko utiče na tekuće i buduća razdoblja.

Ključne pretpostavke i procjene vezane za materijalno značajne pozicije bilance stanja su prikazane u nastavku.

Pravična vrijednost imovine

Poslovna politika Banke je da objavi informacije o pravičnoj vrijednosti imovine ili obveza za koje postoje zvanične tržišne informacije ili se vrijednost može izračunati na osnovi alternativnih tehnika vrednovanja i kada se pravična vrijednost znatno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Po mišljenju rukovodstva Banke, iznosi u finansijskim izvješćima odražavaju najvjerodostojniju i najkorisniju procjenu pravične vrijednosti za potrebe finansijskog izvješćivanja u skladu sa MSFI.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

3.17. Značajne računovodstvene prosudbe i osnova neizvjesnosti procjene (nastavak)

Amortizacija i primijenjene stope amortizacije

Obračun amortizacije i stope amortizacije su zasnovani na procijenjenom ekonomskom korisnom vijeku trajanja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine. Jednom godišnje Banka procjenjuje ekonomski korisni vijek stalne imovine na osnovi trenutnih predviđanja.

4. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	128.440	71.737
- CHF	39	36
- USD	21	19
- GBP	20	19
UKUPNO	128.520	71.811

5. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inozemnih banaka prema valutama, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Oročeni depoziti:		
- EUR	-	1.926.816
		1.926.816
Depoziti po viđenju:		
- EUR	1.001.986	252.607
- USD	1.606	709
- Ostale valute	43	1.600
	1.003.635	254.916
UKUPNO	1.003.635	2.181.732

Oročeni depoziti kod inozemnih banaka analizirani prema preostaloj ročnosti, dani su kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Do mjesec dana	-	674.882
Od jednog do dva mjeseca	-	606.387
Od dva do tri mjeseca	-	645.547
UKUPNO	-	1.926.816

5. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA (NASTAVAK)

Tijekom 2015. godine kamatne stope na depozite po viđenju su se kretale u rasponu od (0,50%) do 0,21% godišnje (2014.: od (0,13%) do 0,16% godišnje), kamatne stope na oročene depozite su se kretale u rasponu od 0,01% do 0,03% godišnje (2014.: od 0,01% do 0,23% godišnje).

Depoziti kod inozemnih banaka uključuju negativnu obračunanu kamatu u iznosu od (110) tisuća KM na dan 31. prosinca 2015. godine (2014.: uključivali su obračunanu kamatu u iznosu 94 tisuće KM).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite je iznosila (0,08%) (2014.: 0,09%).

Analiza depozita kod inozemnih banaka prema vrsti banke u koju su investirani, dana je kako slijedi:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Središnje banke	783.544	526.428
Komercijalne banke	220.091	1.655.304
UKUPNO	1.003.635	2.181.732

Zemljopisna analiza depozita kod inozemnih banaka može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Njemačka		
Oročeni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	630.582	132.586
	630.582	132.586
Luksemburg		
Oročeni depoziti	-	332.495
Depoziti po viđenju	293.307	122.066
	293.307	454.561
Francuska		
Oročeni depoziti	-	371.645
Depoziti po viđenju	78.215	-
	78.215	371.645
Švicarska		
Oročeni depoziti	-	254.317
Depoziti po viđenju	1.531	264
	1.531	254.581
Velika Britanija		
Oročeni depoziti	-	577.080
Depoziti po viđenju	-	-
	-	577.080
Nizozemska		
Oročeni depoziti	-	391.279
Depoziti po viđenju	-	-
	-	391.279
Ukupno oročeni depoziti	-	1.926.816
Ukupno depoziti po viđenju	1.003.635	254.916
UKUPNO	1.003.635	2.181.732

6. FINANCIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

Financijska imovina raspoloživa za prodaju predstavlja kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stupnjem utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB (Fitch). Portfelj se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Financijska imovina raspoloživa za prodaju denominirana je u EUR.

Struktura financijske imovine raspoložive za prodaju je sljedeća:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Dužnički vrijednosni papiri	6.096.823	4.900.653
Obračunana kamata	49.049	54.884
UKUPNO	6.145.872	4.955.537

Prosječna stopa efektivnog prinosa na financijsku imovinu raspoloživu za prodaju iznosila je 0,76%. (2014.: 1,15%).

Zemljopisna analiza financijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
Španjolska	1.701.072	27,68	1.095.926	22,12
Italija	1.363.912	22,18	1.150.425	23,21
Francuska	953.567	15,52	387.507	7,82
Belgija	589.354	9,59	795.832	16,06
Njemačka	531.970	8,66	377.192	7,61
Nizozemska	426.402	6,94	472.726	9,54
Austrija	341.098	5,55	440.070	8,88
Finska	232.366	3,78	235.859	4,76
Slovačka	6.131	0,10	-	-
UKUPNO	6.145.872	100,00	4.955.537	100,00

Analiza promjena pravične vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM	2015.	2014.
Početno stanje na dan 1. siječnja	4.955.537	4.486.402
Kupovine tijekom godine	7.418.276	9.474.894
Prodaje tijekom godine	(1.294.539)	(2.451.698)
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 18)	20.777	28.402
Naplaćena glavnica i kamata	(4.975.016)	(6.697.122)
Usklađivanje pravične vrijednosti	20.837	114.659
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	6.145.872	4.955.537

Neto realizirani dobiti od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju iznosili su 24.266 tisuća KM u 2015. godini (2014.: 28.732 tisuće KM).

7. MONETARNO ZLATO

Banka drži monetarno zlato na računu u banci u Švicarskoj kreditnog rejtinga AAA (Fitch), a fizički je locirano u trezoru u Bank of England. Vrijednost monetarnog zlata na dan 31. prosinca 2015. godine iznosi 182.315 tisuća KM, što predstavlja 96.000.000 unci zlata po vrijednosti od 1.899 KM po unci (2014.: 182.750 tisuća KM, što je predstavljalo 96.000.000 unci zlata po vrijednosti od 1.904 KM po unci).

7. MONETARNO ZLATO (NASTAVAK)

Analiza promjena pravične vrijednosti monetarnog zlata može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2015.	2014.
Početno stanje na dan 1. siječnja	182.750	164.144
Kupovine tijekom godine	-	-
Usklađivanje pravične vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(435)	18.606
- Promjene u cijeni zlata	(22.418)	(4.119)
- Dobici od tečajnih razlika po osnovi konverzije USD / KM	21.983	22.725
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	182.315	182.750

8. ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

Sva ulaganja koja se drže do dospijeća imaju kreditni rejting od AAA do BBB (Fitch) i denominirana su u EUR.

Struktura ulaganja koja se drže do dospijeća je sljedeća:

U tisućama KM

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Dužnički vrijednosni papiri	1.134.453	424.794
Obračunana kamata	7.738	3.766
UKUPNO	1.142.191	428.560

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospijeća iznosila je 0,96% (2014.:1,11%).

Zemljopisna analiza ulaganja koja se drže do dospijeća može se izvršiti na sljedeći način:

	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
Francuska	322.089	28,20	170.568	39,80
Italija	226.894	19,86	-	-
Belgija	205.831	18,02	112.078	26,15
Finska	181.877	15,92	-	-
Austrija	162.938	14,27	102.227	23,86
Nizozemska	42.562	3,73	43.687	10,19
UKUPNO	1.142.191	100,00	428.560	100,00

Analiza promjena u ulaganjima koja se drže do dospijeća može se izvršiti na sljedeći način:

U tisućama KM

	2015.	2014.
Početno stanje na dan 1. siječnja	428.560	105.858
Kupovine tijekom godine	720.508	323.859
Prihod od kamata priznan tijekom godine (Bilješka 18)	7.567	1.552
Naplaćena glavnica i kamata	(14.444)	(2.709)
Zaključno stanje na dan 31. prosinca	1.142.191	428.560

9. OSTALA AKTIVA

Struktura ostale aktive prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Aktivna vremenska razgraničenja	1.080	2.499
Potraživanja od domaćih banaka	943	894
Numizmatičke zbirke	772	783
Kreditni uposlenima	518	683
Ostala razna aktiva	387	475
Žiro računi	252	182
Avansi	3	1
Potraživanja od djelatnika po osnovi manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za: Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja (Bilješka 23)	(600)	(600)
UKUPNO	3.955	5.517

Na dan 31. prosinca 2015. godine, aktivna vremenska razgraničenja uključuju troškove u iznosu od 740 tisuća KM nastalih po osnovi proizvodnje novčanica i kovanica (31. prosinca 2014.: 2.303 tisuće KM nastalih po osnovi proizvodnje novčanica i kovanica). Kako je objašnjeno u Bilješki 3.13, ovi troškovi se početno razgraničavaju i postupno amortiziraju kroz razdoblje od 3 godine.

Ostala aktiva uključuje potraživanje od djelatnika u iznosu od 600 tisuća KM koje se odnosi na manjak gotovog novca na datume izvješćivanja. Vrijednost ovog potraživanja je potpuno umanjena (vidjeti Bilješku 23 - Ostali administrativni i operativni troškovi). Ovo potraživanje se odnosi na pronevjeru od strane djelatnika Centralne banke Bosne i Hercegovine izvršenu u trezoru Glavne jedinice Sarajevo, Centralne banke Bosne i Hercegovine. Pronevjera je otkrivena 8. prosinca 2014. godine

10. NEKRETNINE, OPREMA I NEMATERIJALNA IMOVINA

U tisućama KM	Softver i druga nematerijalna imovina	Zemljište i zgrade	Oprema i namještaj	Vozila	Ostalo	Investicije u tijeku	UKUPNO
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2014.	13.503	25.457	22.365	1.864	776	15.761	79.726
Nabavke	405	2.452	1.626	-	96	280	4.859
Otpisi	(208)	-	(429)	(38)	(37)	(18)	(730)
Transferi	-	15.078	527	-	95	(15.700)	-
Na dan 31. prosinca 2014.	13.700	42.987	24.089	1.826	930	323	83.855
Nabavke	451	5	311	1	16	106	890
Otpisi	-	-	(830)	-	(2)	-	(832)
Transferi	68	-	246	-	1	(315)	-
Na dan 31. prosinca 2015.	14.219	42.992	23.816	1.827	945	114	83.914
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2014.	12.987	2.723	18.387	1.495	596	-	36.188
Trošak amortizacije	266	387	1.353	134	47	-	2.187
Otpisi	(208)	-	(413)	(38)	(51)	-	(710)
Na dan 31. prosinca 2014.	13.045	3.110	19.327	1.591	592	-	37.665
Trošak amortizacije	265	506	1.331	90	58	-	2.250
Otpisi	-	-	(828)	-	(2)	-	(830)
Na dan 31. prosinca 2015.	13.310	3.616	19.830	1.681	648	-	39.085
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2015.	655	39.877	4.762	235	338	323	46.190
Na dan 31. prosinca 2015.	909	39.376	3.986	146	297	114	44.828

11. OSTALA ULAGANJA

Struktura ostalih ulaganja je sljedeća:

U tisućama KM

Vlasnički vrijednosni papiri

Dionice Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (Bilješka 17)
Dionice SWIFT-a

UKUPNO

31. prosinca
2015.31. prosinca
2013.27.803
1027.803
10

27.813

27.813

Tijekom godine Banka je primila dividende od BIS-a u iznosu od 586 tisuća KM (2014: 504 tisuće KM) (Bilješka 21).

12. GOTOV NOVAC U OPTJECAJU

Gotov novac u optjecaju se može analizirati na sljedeći način:

U tisućama KM

2015.

2014.

Gotov novac stavljen u optjecaj – početno stanje 1. siječnja
Povećanje gotovog novca u optjecaju tijekom godine3.210.508
288.9602.909.858
300.650

Gotov novac stavljen u optjecaj – ukupno stanje 31. prosinca

3.499.468

3.210.508

Od valute stavljene u optjecaj u ukupnom iznosu od 3.499.468 tisuća KM sa 31. prosincom 2015. godine, 605 tisuća KM stavljeno je u optjecaj izvan Bosne i Hercegovine (2014.: 605 tisuća KM od 3.210.508 tisuća KM).

		31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	Nominalna vrijednost	Kom.	Vrijednost u tisućama KM	Kom.	Vrijednost u tisućama KM
Kovanice	0,05	52.262.527	2.613	47.171.008	2.359
Kovanice	0,10	83.943.760	8.394	78.327.610	7.833
Kovanice	0,20	60.740.117	12.148	56.700.122	11.340
Kovanice	0,50	29.558.189	14.779	27.975.084	13.988
Kovanice	1	41.870.560	41.871	39.434.542	39.434
Kovanice	2	11.578.832	23.158	10.603.352	21.207
Kovanice	5	8.509.335	42.547	7.885.767	39.429
Novčanice	10	9.894.614	98.946	9.460.442	94.604
Novčanice	20	7.947.931	158.959	7.834.425	156.688
Novčanice	50	16.590.165	829.508	16.307.726	815.386
Novčanice	100	17.141.506	1.714.150	15.009.750	1.500.975
Novčanice	200	2.761.975	552.395	2.536.326	507.265
UKUPNO		342.799.511	3.499.468	319.246.154	3.210.508

13. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	4.063.249	3.747.104
Računi rezervi organizacijskih dijelova Banke	252	182
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	36	3.863
UKUPNO	4.063.537	3.751.149

Depoziti domaćih komercijalnih banaka služe za ispunjavanje obveza prema obveznim rezervama, za poravnanje platnih zaduženja i za transakcije između komercijalnih banaka i Centralne banke Bosne i Hercegovine. Na dan 31. prosinca 2015. godine ukupan iznos od 4.063.249 tisuća KM predstavlja depozite 27 banaka (2014.: 27 banaka i jedne banke u statusu likvidacije).

Kamata na depozite domaćih komercijalnih banaka je obračunana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, ali kamatna stopa se nije obračunavala tijekom godine (2014.: kamatna stopa se kretala od 0,00% do 0,17% godišnje). Promjene u politici obračunavanja kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka tijekom godine prikazane su u Bilješci 18.

Depoziti banaka nisu uključivali obračunanu kamatu na datume izvješćivanja.

14. DEPOZITI VLADE I OSTALIH DEPONENTATA

Struktura depozita Vlade i ostalih deponentata prikazana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Depoziti za proračun institucija BiH	344.709	283.402
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	105.137	9.750
Depoziti javnih institucija	51.743	38.280
Depozitni račun po transakcijama Međunarodnog monetarnog fonda	5	4
UKUPNO	501.594	331.436

Depoziti Vlade i ostalih deponentata su beskamatni, osim depozitnog računa po MMF transakcijama.

15. REZERVIRANJA ZA OBVEZE I TROŠKOVE

Rezerviranja za obveze i troškove se odnose na rezerviranja za otpremnine uposlenim.

Promjene u rezerviranjima za obveze i troškove prikazane su u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	2015.	2014.
Početno stanje na dan 1. siječnja	1.294	991
Isplaćene otpremnine	(183)	(11)
Neto trošak u računu dobiti i gubitka (Bilješka 22)	341	314
Stanje na dan 31. prosinca	1.452	1.294

16. OSTALE OBVEZE

Struktura ostalih obveza dana je u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Obveze po osnovi raspodjele dobiti u državni proračun (Bilješka 24)	18.827	21.247
Obveze prema uposlenima	1.346	1.369
MMF- ovi računi broj 1 i 2	1.095	1.026
Dobavljači	752	1.402
Odloženi prihod	617	394
Ukalkulirani troškovi i ostala pasiva	258	184
Depoziti Svjetske banke	232	53
Monetarne obveze - nerezidenti	-	9
UKUPNO	23.127	25.684

17. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tablici:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Početni kapital	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	532.267	519.716
Ostale rezerve	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	66.307	69.736
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	(61.145)	(60.710)
UKUPNO	593.729	585.042

Početni kapital

Početni kapital predstavlja nominalni kapital koji je prema Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine uplaćen 12. lipnja 1998. godine.

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Generalne rezerve (zadržana dobit) čini akumulirana nedistribuirana dobit Banke od početka njenog rada, 11. kolovoza 1997. godine.

Ostale rezerve

Ostale rezerve se odnose na:

- rezerve od donacija u iznosu od 3.497 tisuća KM, i odnose se na novčane donacije primljene od Vijeća ministara Bosne i Hercegovine 12. lipnja 1998. godine. Status ovih rezervi je reguliran Odlukom Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine uz odobrenje Predsjedništva Bosne i Hercegovine. Pravo raspolaganja rezervama od donacija je u nadležnosti Upravnog vijeća Centralne banke Bosne i Hercegovine.
- sredstva primljena u skladu sa Sporazumom o sukcesiji bivše Jugoslavije u iznosu od 27.803 tisuće KM i odnose se na dionice Banke kod Banke za međunarodna poravnanja (BIS) Bazel (vidjeti Bilješku 11).

Rezerve pravične vrijednosti

Rezerve pravične vrijednosti čine nerealizirani dobiti ili gubici koji nastaju kao rezultat obračuna pravične vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju i monetarnog zlata.

18. PRIHOD I RASHOD OD KAMATA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Prihod od kamata ostvaren po osnovi:		
- finansijske imovine raspoložive za prodaju (Bilješka 6)	20.777	28.402
- ulaganja koja se drže do dospeljeća (Bilješka 8)	7.567	1.552
- depozita kod inozemnih banaka	128	1.843
- kaznene kamate primljene od domaćih komercijalnih banaka	-	584
- ostalo	3	5
	28.475	32.386
Rashod od kamata ostvaren po osnovi:		
- depozita domaćih komercijalnih banaka	-	(2.086)
	-	(2.086)
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine	(1.098)	(5)
Neto prihod od kamata	27.377	30.295

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi koji se sastoje od iznosa obveznih rezervi i viška iznad obveznih rezervi. Osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, osim sredstava pozajmljenih od nerezidenata i sredstava koja entitetske vlade plasiraju u razvojne projekte.

Stope depozita i pozajmljenih sredstava koji čine osnovicu za obračun obveznih rezervi iznosile su kako slijedi:

	(u %)
Kratkoročni depoziti i pozajmljena sredstva	10,00
Dugoročni depoziti i pozajmljena sredstva	7,00

Do 30. travnja 2015. godine na iznos obveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 70% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana, a na višak iznad obveznih rezervi obračunavala se kamatna stopa koja iznosi 90% od stope koja se utvrđuje na osnovi ponderiranog prosjeka kamatnih stopa koje je u istom razdoblju na tržištu ostvarila Banka na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. rujna 2014. godine na navedene stavke nije se obračunavala kamata ukoliko Banka nije investirala sredstva u depozite do mjesec dana uslijed izostanka mogućnosti da na tržištu ostvari pozitivnu kamatnu stopu na ovaj vid ulaganja ili ukoliko je iz bilo kojeg razloga Banka ostvarila prosječnu negativnu kamatnu stopu na depozite investirane do mjesec dana.

Od 1. svibnja 2015. godine na iznos obveznih rezervi obračunava se naknada koja se dobije kao prosjek EONIA-e koji je u istom razdoblju zabilježen na tržištu umanjeno za 10 bazičnih bodova ili minimum nula, u slučaju da prosjek EONIA-e umanjeno za 10 bazičnih bodova ima negativnu vrijednost, a na višak iznad obveznih rezervi obračunava se nulta stopa naknade.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na sredstva na tekućim računima, koja su neophodna radi održavanja likvidnosti, a koje se u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima nisu mogle izbjeći.

19. PRIHOD I RASHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Prihod od provizija i naknada:		
- od domaćih komercijalnih banaka	8.692	8.647
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	496	513
	9.188	9.160
Rashod od provizija i naknada:		
- transakcije sa bankama u inozemstvu	(619)	(848)
	(619)	(848)
Neto prihod od provizija i naknada	8.569	8.312

20. NETO DOBICI OD TEČAJNIH RAZLIKA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Prihodi od tečajnih razlika	1.906	1.024
Troškovi od tečajnih razlika	(1.048)	(490)
Neto dobiti	858	534

21. OSTALI PRIHODI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Prihod od dividende (Bilješka 11)	586	504
Prihod od donacija	122	76
Ostali prihodi	107	379
UKUPNO	815	959

22. TROŠKOVI OSOBLJA

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Plaće	11.375	11.103
Porezi i doprinosi	6.516	6.349
Ostala primanja uposlenih	2.201	2.209
Troškovi rezerviranja (Bilješka 15)	341	314
UKUPNO	20.433	19.975

Troškovi uposlenih uključuju 3.775 tisuća KM (2014.: 3.690 tisuća KM) obveznih doprinosa za mirovinsko osiguranje plaćenih javnim zavodima za mirovinsko osiguranje Bosne i Hercegovine. Doprinosi se računaju kao postotak bruto plaće. Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka je imala 354 uposlena djelatnika (2014.: 356 uposlenih djelatnika).

23. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U tisućama KM	Za godinu koja je završila 31. prosinca	
	2015.	2014.
Troškovi održavanja	2.340	2.773
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	1.563	3.626
Troškovi manjka gotovog novca (Bilješka 9)	-	600
Ostali administrativni i operativni troškovi	3.921	4.260
UKUPNO	7.824	11.259

24. RASPODJELA DOBITI

Raspodjela neto dobiti Banke vrši se suglasno Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine.

Odredbama citiranog zakona definirani su kriteriji raspodjele čiste dobiti, po kojima Banka usmjerava 60% tekuće dobiti na račun institucije zadužene za proračun Bosne i Hercegovine, ukoliko zadovolji kriterij da iznos početnog kapitala i generalnih rezervi (zadržane dobiti) bude jednak ili veći od 5,00% ukupnog iznosa monetarne pasive.

Ovaj odnos, prije raspodjele dobiti u 2015. godini iznosio je 6,75% (2014.: 7,27%). Suglasno odluci Upravnog vijeća 60% neto dobiti za finansijsku 2015. godinu u iznosu od 18.827 tisuća KM (2014.: 21.247 tisuća KM) raspoređeno je državnom proračunu, a 40%, odnosno iznos od 12.551 tisuće KM usmjeren je u generalne rezerve (zadržanu dobit) Banke (2014.: 14.164 tisuće KM).

2015.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	8.064.599
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	544.716
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,75%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	31.378
Raspodjela dobiti u državni proračun	18.827
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	12.551

Nakon raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	557.267
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	6,91%

2014.

Prije raspodjele dobiti

	(u tisućama KM)
Monetarna pasiva (gotov novac u optjecaju i domaći depoziti)	7.293.093
Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	530.552
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	7,27%

Raspodjela dobiti

	(u tisućama KM)
Neto dobit prije raspodjele	35.411
Raspodjela dobiti u državni proračun	21.247
Raspodjela dobiti u generalne rezerve (zadržanu dobit)	14.164

24. RASPODJELA DOBITI (NASTAVAK)

Nakon raspodjele dobiti

Početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit)	(u tisućama KM)
	544.716
Odnos - početni kapital i generalne rezerve (zadržana dobit) / monetarna pasiva	7,47%

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvješća o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U tisućama KM

	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Devizni depoziti po viđenju	1.003.635	254.916
Strana valuta u gotovini	128.520	71.811
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	3.778	5.203
Žiro računi	252	182
Devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca	-	1.926.816
UKUPNO	1.136.185	2.258.928

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim osobama. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara BiH, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim osobama. Pored toga, Banka smatra da ima neposredni odnos povezane osobe sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima obitelji članova upravljačke strukture, i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih obitelji.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tablicama:

U tisućama KM

2015.

	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	412.719	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje				
Bosne i Hercegovine	-	8.508	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	18.972	-	-
UKUPNO	-	440.199	-	-

U tisućama KM

2014.

	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	292.293	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje				
Bosne i Hercegovine	-	17.949	-	-
Agencija za osiguranje depozita	-	400	-	-
UKUPNO	-	310.642	-	-

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM OSOBAMA (NASTAVAK)

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u 2015. godini iznosile su 901 tisuću KM, od čega se 568 tisuća KM odnosilo na plaće i ostale naknade, a 333 tisuće KM na poreze i doprinose (u 2014. godini ukupan iznos od 1.024 tisuće KM odnosio se na plaće i ostale naknade u iznosu od 653 tisuće KM, a 371 tisuća KM na poreze i doprinose).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Osnovni finansijski rizici kojima je Banka izložena su sljedeći:

- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik i
- Kreditni rizik.

Ova napomena daje informacije o izloženosti Banke prema svakom od gorenavedenih rizika, kao i ciljeve, politike i procedure Banke za mjerenje i upravljanje rizicima.

S obzirom da je glavna svrha Banke održanje monetarne stabilnosti u Bosni i Hercegovini, okvir finansijskog rizika razlikuje se od okvira komercijalnih banaka. Većina finansijskog rizika koji se javlja u Banci povezan je s upravljanjem deviznim rezervama i operacijama na finansijskom tržištu.

Banka nastoji održati efikasan sustav kontrole i upravljanja rizicima kako bi identificirala, djelovala, nadzirala i upravljala izloženostima riziku. Upravljanje rizikom i procjena obujma prihvatljivog rizika je kontinuirani proces i konstitutivni element poslovne strategije Banke. Instrumentima poslovne politike i kontrolnim mehanizmima preko razina Upravnog vijeća Banke, Uprave, Revizijskog komiteta i Investicijskog komiteta Banke osigurava se kompletnost u upravljanju rizicima. Držanje deviznih rezervi u konvertibilnoj valuti po režimu fiksnih tečajeva, investiranje u depozite na kratki rok sa fiksnom kamatnom stopom u inozemne banke sa visokim kreditnim rejtingom i u kvalitetne vrijednosne papire su temeljni principi upravljanja rizikom likvidnosti, deviznim, kamatnim i kreditnim rizikom.

27.1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da se Banka suoči sa poteškoćama prilikom izmirenja finansijskih obveza koje se izmiruju isporukom novca ili drugih finansijskih sredstava.

Konačna odgovornost kontrole rizika likvidnosti leži na Upravi koja je kreirala odgovarajući okvir za upravljanje likvidnošću. Banka upravlja rizikom likvidnosti investirajući većinom u kratkoročne depozite kod inozemnih banaka i u vrijednosne papire sa dospeljećem do deset godina, te konstantnim nadgledanjem stvarnih i projiciranih budućih novčanih tokova.

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Sljedeće tablice prikazuju preostala ugovorna dospijeca nederivativnih finansijskih obveza Banke. Tablice su izrađene na osnovi nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obveza baziranih na najranijem očekivanom datumu nastanka Bančine obveze za njihovo izmirenje. Tablica uključuje novčane tokove i kamata i glavnica.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
31. prosinca 2015.					
Nekamatnosno	6.559.409	18.897	-	-	6.578.306
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.508.795	-	-	-	1.508.795
UKUPNO	8.068.204	18.897	-	-	8.087.101
31. prosinca 2014.					
Nekamatnosno	3.549.953	22.037	-	-	3.571.990
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	3.747.108	-	-	-	3.747.108
UKUPNO	7.297.061	22.037	-	-	7.319.098

Sljedeća tablica prikazuje preostala ugovorna dospijeca Banke za njenu nederivativnu finansijsku imovinu. Tablice su izrađene na osnovi nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući kamatu koja će biti zarađena na ovu imovinu izuzev kod imovine kod koje Banka pretpostavlja da će se novčani tokovi odnositi na drugo razdoblje. Prethodno navedeno isključuje tretman derivata, obzirom da Banka nije bila izložena rizicima derivativnih finansijskih instrumenata zaključno sa datumima 31. prosinca 2015. i 2014. godine.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
31. prosinca 2015.					
Nekamatnosno	314.039	-	-	-	314.039
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.007.413	586	-	-	1.007.999
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	6.180.103	84.409	234.067	1.320.528	7.819.107
UKUPNO	7.501.555	84.995	234.067	1.320.528	9.141.145
31. prosinca 2014.					
Nekamatnosno	257.538	-	-	-	257.538
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	260.123	504	-	-	260.627
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	6.919.048	80.204	133.970	597.040	7.730.262
UKUPNO	7.436.709	80.708	133.970	597.040	8.248.427

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

Analiza ročnosti

Ročnost imovine i obveza Banke na dan 31. prosinca 2015. i 2014. godine, prikazana je u tablicama u nastavku na temelju preostalog ugovornog dospijeća od datuma izvješćivanja, uz izuzetak dužničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju koji su razvrstani u skladu sa njihovom sekundarnom likvidnošću, u razdoblje dospijeća do tri mjeseca i čiji su odgovarajući kuponski priljevi razvrstani u odgovarajuće kategorije ročnosti na bazi očekivanog novčanog toka. Gotov novac u optjecaju je raspoređen u razdoblje do tri mjeseca. Od imovine i obveza koji nemaju ugovoreno dospijeće, vlasnički vrijednosni papiri svrstani su u kategoriju bez određenog dospijeća.

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeća	Ukupno
Strana valuta u gotovini	128.520	-	-	-	-	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	1.003.635	-	-	-	-	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	3.778	-	-	-	-	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.177.620	65.344	151.948	186.361	-	6.581.273
Monetarno zlato	182.315	-	-	-	-	182.315
Ulaganja koja se drže do dospijeća	2.445	18.951	81.842	1.134.034	-	1.237.272
Ostala aktiva	3.242	701	277	133	1.489	5.842
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	44.828	44.828
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno aktiva	7.501.555	84.996	234.067	1.320.528	74.130	9.215.276
Gotov novac u optjecaju	3.499.468	-	-	-	-	3.499.468
Depoziti banaka	4.063.537	70	-	-	-	4.063.607
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	501.594	-	-	-	-	501.594
Rezerviranja za obveze i troškove	31	28	278	1.115	-	1.452
Ostale obveze	3.606	18.827	-	-	694	23.127
Početni kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	532.267	532.267
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	(61.145)	-	-	-	-	(61.145)
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	66.305	-	-	-	2	66.307
Ukupno kapital i rezerve	5.160	-	-	-	588.569	593.729
Ukupno obveze, kapital i rezerve	8.073.396	18.925	278	1.115	589.263	8.682.977
NEUSKLAĐENOST ROČNE STRUKTURE	(571.841)	66.071	233.789	1.319.413	(515.133)	532.299

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.1. Rizik likvidnosti (nastavak)

31. prosinca 2014.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Bez određenog dospijeca	Ukupno
Strana valuta u gotovini	71.811	-	-	-	-	71.811
Depoziti kod inozemnih banaka	2.181.806	-	-	-	-	2.181.806
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	5.203	-	-	-	-	5.203
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.992.120	71.151	115.790	158.222	-	5.337.283
Monetarno zlato	182.750	-	-	-	-	182.750
Ulaganja koja se drže do dospijeca	-	8.928	17.857	438.556	-	465.341
Ostala aktiva	3.018	629	323	263	3.072	7.305
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	46.190	46.190
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno aktiva	7.436.708	80.708	133.970	597.041	77.075	8.325.502
Gotov novac u optjecaju	3.210.508	-	-	-	-	3.210.508
Depoziti banaka	3.751.149	790	-	-	-	3.751.939
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	331.436	-	-	-	-	331.436
Rezerviranja za obveze i troškove	38	146	190	920	-	1.294
Ostale obveze	3.968	21.247	-	-	469	25.684
Početni kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	519.716	519.716
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	(60.710)	-	-	-	-	(60.710)
Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	69.734	-	-	-	2	69.736
Ukupno kapital i rezerve	9.024	-	-	-	576.018	585.042
Ukupno obveze, kapital i rezerve	7.306.123	22.183	190	920	576.487	7.905.903
NEUSKLAĐENOST ROČNE STRUKTURE	130.585	58.525	133.780	596.121	(499.412)	419.599

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik da će promjene cijena na tržištu, kao što su kamatne stope, cijene kapitala i tečaj stranih valuta utjecati na prihode Banke ili na vrijednost ulaganja u finansijske instrumente. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

27.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti finansijskih instrumenata usljed promjena u deviznim tečajevima. Izloženost deviznom riziku proizlazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredaba Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Smjernica Centralne banke o investiranju deviznih rezervi.

Navedenim aktima su točno definirani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog tečaja ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Banka je imala sljedeću deviznu poziciju na dan 31. prosinca 2015. i 31. prosinca 2014.

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	128.440	21	59	-	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	1.001.986	1.606	43	-	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	3.778	-	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.145.872	-	-	-	6.145.872
Monetarno zlato	-	182.315	-	-	182.315
Ulaganja koja se drže do dospijeca	1.142.191	-	-	-	1.142.191
Ostala aktiva	18	-	-	3.937	3.955
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	44.828	44.828
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno aktiva	8.418.517	183.942	3.880	76.568	8.682.907
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	-	-	-	4.063.537	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	501.594	501.594
Rezerviranja za obveze i troškove	-	-	-	1.452	1.452
Ostale obveze	517	3	2	22.605	23.127
Početni kapital	25.000	-	-	-	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	532.267	532.267
Ostale rezerve	3.497	-	-	27.803	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	-	-	-	(61.145)	(61.145)
Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	66.307	-	-	-	66.307
Ukupno kapital i rezerve	94.804	-	-	498.925	593.729
Ukupno obveze, kapital i rezerve	95.321	3	2	8.587.581	8.682.907
NETO DEVIZNA POZICIJA	8.323.196	183.939	3.878	(8.511.013)	-

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1. Devizni rizik (nastavak)

31. prosinca 2014.

U tisućama KM	EUR	USD	Ostale strane valute	KM	Ukupno
Strana valuta u gotovini	71.737	19	55	-	71.811
Depoziti kod inozemnih banaka	2.179.423	709	1.600	-	2.181.732
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	-	-	5.203	-	5.203
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	4.955.537	-	-	-	4.955.537
Monetarno zlato	-	182.750	-	-	182.750
Ulaganja koja se drže do dospelosti	428.560	-	-	-	428.560
Ostala aktiva	15	-	-	5.502	5.517
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	46.190	46.190
Ostala ulaganja	10	-	-	27.803	27.813
Ukupno aktiva	7.635.282	183.478	6.858	79.495	7.905.113
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	3.210.508	3.210.508
Depoziti banaka	-	-	-	3.751.149	3.751.149
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	331.436	331.436
Rezerviranja za obveze i troškove	-	-	-	1.294	1.294
Ostale obveze	457	3	82	25.142	25.684
Početni kapital	25.000	-	-	-	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	519.716	519.716
Ostale rezerve	3.497	-	-	27.803	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	-	-	-	(60.710)	(60.710)
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	69.736	-	-	-	69.736
Ukupno kapital i rezerve	98.233	-	-	486.809	585.042
Ukupno obveze, kapital i rezerve	98.690	3	82	7.806.338	7.905.113
NETO DEVIZNA POZICIJA	7.536.592	183.475	6.776	(7.726.843)	-

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.1.1. Devizni rizik - Analiza osjetljivosti

Banka nije izložena riziku promjene tečaja EUR zbog aranžmana valutnog odbora čime je konvertibilna marka vezana za EUR po tečaju 1 EUR : 1,95583 KM.

U analizu osjetljivosti su uključene monetarne stavke denominirane u stranoj valuti na datum bilance, te je promatrana promjena njihove vrijednosti na kraju razdoblja izvješćivanja koje utječe na račun dobiti i gubitka i kapital, uz pretpostavljene promjene tečaja. Sljedeća tablica prikazuje analizu osnovnih valutnih izloženosti Banke. Pozitivan iznos ukazuje na povećanje u računu dobiti i gubitka, odnosno povećanje kapitala ukoliko KM oslabi, odnosno ojača u odnosu na relevantnu valutu.

2015.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na račun dobiti i gubitka	49/(49)	1/(1)	1/(1)	76/(76)	0/(0)
2014.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u tisućama KM	+/- 4%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 1%
Utjecaj promjene tečaja na račun dobiti i gubitka	29/(29)	16/(16)	0/(0)	104/(104)	0/(0)
2015.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u tisućama KM	+/- 3%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 2%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	5.469/(5.469)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)
2014.	USD	CHF	GBP	SDR	Ostale
u tisućama KM	+/- 4%	+/- 1%	+/- 2%	+/- 2%	+/- 1%
Utjecaj promjene tečaja na kapital	7.310/(7.310)	0/(0)	0/(0)	0/(0)	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2. Kamatni rizik

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfeljem sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, ovisno o razdoblju investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

Sljedeća tablica prikazuje izloženost Banke kamatnom riziku na kraju godine.

31. prosinca 2015.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskatmatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	128.520	128.520
Depoziti kod inozemnih banaka	1.003.635	-	-	-	-	1.003.635
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	3.778	-	-	-	-	3.778
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.748.514	3.348.309	-	-	49.049	6.145.872
Monetarno zlato	-	-	-	-	182.315	182.315
Ulaganja koja se drže do dospeljeća	120.759	1.013.693	-	-	7.739	1.142.191
Ostala aktiva	33	101	257	127	3.437	3.955
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	44.828	44.828
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno aktiva	3.876.719	4.362.103	257	127	443.701	8.682.907
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	3.499.468	3.499.468
Depoziti banaka	1.508.789	-	-	-	2.554.748	4.063.537
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	5	-	-	-	501.589	501.594
Rezerviranje za obveze i troškove	-	-	-	-	1.452	1.452
Ostale obveze	-	-	-	-	23.127	23.127
Početni kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	532.267	532.267
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	-	-	-	-	(61.145)	(61.145)
Rezerve pravične vrijednosti – financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	66.307	66.307
Ukupno kapital i rezerve	-	-	-	-	593.729	593.729
Ukupno obveze, kapital i rezerve	1.508.794	-	-	-	7.174.113	8.682.907
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.367.925	4.362.103	257	127	(6.730.412)	-

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2. Kamatni rizik (nastavak)

31. prosinca 2014.

U tisućama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskatatno	Ukupno
Strana valuta u gotovini	-	-	-	-	71.811	71.811
Depoziti kod inozemnih banaka	2.181.638	-	-	-	94	2.181.732
Specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu	5.203	-	-	-	-	5.203
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.722.461	3.139.060	39.132	-	54.884	4.955.537
Monetarno zlato	-	-	-	-	182.750	182.750
Ulaganja koja se drže do dospeljeka	-	424.793	-	-	3.767	428.560
Ostala aktiva	35	107	291	249	4.835	5.517
Nekretnine, oprema i nematerijalna imovina	-	-	-	-	46.190	46.190
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno aktiva	3.909.337	3.563.960	39.423	249	392.143	7.905.113
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	-	3.210.508	3.210.508
Depoziti banaka	3.747.104	-	-	-	4.045	3.751.149
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	4	-	-	-	331.432	331.436
Rezerviranje za obveze i troškove	-	-	-	-	1.294	1.294
Ostale obveze	-	-	-	-	25.684	25.684
Početni kapital	-	-	-	-	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)	-	-	-	-	519.716	519.716
Ostale rezerve	-	-	-	-	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti – monetarno zlato	-	-	-	-	(60.710)	(60.710)
Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	-	-	-	-	69.736	69.736
Ukupno kapital i rezerve	-	-	-	-	585.042	585.042
Ukupno obveze, kapital i rezerve	3.747.108	-	-	-	4.158.005	7.905.113
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	162.229	3.563.960	39.423	249	(3.765.861)	-

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.2. Tržišni rizik (nastavak)

27.2.2.1. Kamatni rizik - Analiza osjetljivosti

Analiza osjetljivosti urađena je na osnovi izloženosti kamatnim stopama za finansijsku imovinu i finansijske obveze na datum bilance i pretpostavljene promjene kamatnih stopa koja se događa na početku finansijske godine i zadržava kroz izvještajno razdoblje.

Sljedeća tablica predstavlja analizu osjetljivosti izloženosti Banke promjenama kamatnih stopa osnovnih valuta temeljenu na analizi osjetljivosti u rasponu od +10/-10 bp (2014.: +10/-10 bp) u ovisnosti o valuti (koje predstavljaju ocjenu Banke o mogućim promjenama kamatnih stopa). Pozitivan iznos pokazuje povećanje u računu dobiti i gubitka, odnosno povećanje kapitala, usljed pretpostavljenog scenarija viših, odnosno nižih kamatnih stopa u odnosu na one važeće na datume izvješćivanja.

2015. u tisućama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na račun dobiti i gubitka	(151)/151	(8.211)/8.238	0/(0)
2014. u tisućama KM	KM +10/-0bp	EUR +10/-10bp	SDR +5/-5bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na račun dobiti i gubitka	(3.747)/0	(11.584)/11.652	3/(3)
2015. u tisućama KM	KM +1/-1bp	EUR +5/-5bp	SDR +1/-1bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(180)/181	0/(0)
2014. u tisućama KM	KM +10/-0bp	EUR +10/-10bp	SDR +5/-5bp
Utjecaj rizika kamatnih stopa na kapital	0/0	(434)/438	0/(0)

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

27.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka finansijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispuni svoje ugovorne obveze i za Banku proizilazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, ograničenjem roka, kontroliranjem obujma i dinamike investiranja. Kreditni rejtnzi se kontinuirano prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji, Banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnove plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (vidjeti Bilješku 29).

27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika

Banka je izložena kreditnom riziku kroz ulaganja u depozite kod inozemnih banaka, finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije kolaterala ili drugog založnog sredstva

Sljedeća tablica prikazuje maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku:

U tisućama KM	Maksimalna izloženost	
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Izloženost bilance stanja		
Depoziti kod inozemnih banaka	1.003.635	2.181.732
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	6.145.872	4.955.537
Ulaganja koja se drže do dospeljeća	1.142.191	428.560
UKUPNO	8.291.698	7.565.829

Banka ne drži kolaterale i ostala založna sredstva u cilju pokrivanja kreditnog rizika, budući da Banka investira svoja sredstva kod partnera sa najvišim kreditnim rejtingom.

Na dan 31. prosinca 2015. godine Banka nema sredstava koja su dospjela, ili im je umanjena vrijednost.

Koncentracija kreditnog rizika

Ukupni depoziti Banke kod inozemnih banaka sa stanjem na dan 31. prosinca 2015. godine iznose 1.003.635 tisuća KM (2014.: 2.181.732 tisuće KM).

Na datume izvješćivanja nije bilo inozemnih banaka kod kojih pojedinačna koncentracija prelazi iznos ukupnog kapitala i rezervi Banke.

Najveća pojedinačna izloženost riziku na dan 31. prosinca 2015. godine iznosila je 412.022 tisuće KM (2014.: 454.561 tisuća KM).

27. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)**27.3. Kreditni rizik (nastavak)****27.3.1. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)****Koncentracija prema kreditnom rejtingu**

Depoziti u inozemnim bankama:

Rejting banke	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
AAA	785.074	78,22	781.010	35,80
AA-	-	-	391.279	17,93
A	-	-	999.664	45,82
A-	208.751	20,80	9.779	0,45
BBB+	9.810	0,98	-	-
UKUPNO	1.003.635	100,00	2.181.732	100,00

Financijska imovina raspoloživa za prodaju:

Rejting	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
AAA	1.190.738	19,37	1.525.847	30,79
AA+	341.098	5,55	-	-
AA	1.542.920	25,11	1.183.339	23,88
A+	6.131	0,10	-	-
BBB+	1.701.072	27,68	-	-
BBB	1.363.913	22,19	2.246.351	45,33
UKUPNO	6.145.872	100,00	4.955.537	100,00

Ulaganja koja se drže do dospelosti:

Rejting	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
AAA	224.439	19,65	145.915	34,05
AA+	162.938	14,27	282.645	65,95
AA	527.920	46,22	-	-
BBB	226.894	19,86	-	-
UKUPNO	1.142.191	100,00	428.560	100,00

Zemljopisna koncentracija

	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	u tisućama KM	%	u tisućama KM	%
Španjolska	1.701.072	20,51	1.095.926	14,48
Italija	1.590.807	19,18	1.150.425	15,21
Francuska	1.353.871	16,33	929.719	12,29
Njemačka	1.162.553	14,02	509.778	6,74
Belgija	795.185	9,59	907.910	12,00
Austrija	504.035	6,08	542.297	7,17
Nizozemska	468.963	5,66	907.693	12,00
Finska	414.243	5,00	235.859	3,12
Luksemburg	293.307	3,54	454.561	6,01
Slovačka	6.131	0,07	-	-
Švicarska	1.531	0,02	254.581	3,35
Velika Britanija	-	-	577.080	7,63
UKUPNO	8.291.698	100,00	7.565.829	100,00

Zemljopisna koncentracija kreditnog rizika po pojedinoj finansijskoj imovini dana je u bilješkama 5, 6 i 8 ovih finansijskih izvješća.

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI

28.1 Pravična vrijednost Bancine finansijske imovine i finansijskih obveza koji se mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje

Dio Bancine finansijske imovine i finansijskih obveza mjere se po pravičnoj vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Naredna tablica pruža informacije o tome kako se utvrđuje pravična vrijednost takve finansijske imovine i finansijskih obveza (s posebnim osvrtom na korištene tehnike vrednovanja i ulazne podatke).

Finansijska imovina / Finansijske obveze	Pravična vrijednost na dan		Hijerarhija pravične vrijednosti	Tehnike vrednovanja i ključni ulazni podaci
	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.		
1) Finansijska imovina raspoloživa za prodaju (vidjeti Bilješku 6)	Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na burzama u drugim zemljama: Španjolska – 1.701.072 tisuća KM Italija – 1.363.912 tisuća KM Francuska – 953.567 tisuća KM Belgija – 589.354 tisuća KM Njemačka – 531.970 tisuća KM Nizozemska – 426.402 tisuća KM Austrija – 341.098 tisuća KM Finska – 232.366 tisuća KM Slovačka – 6.131 tisuća KM	Dužnički vrijednosni papiri kojima se trguje na burzama u drugim zemljama: Španjolska – 1.095.926 tisuća KM Italija – 1.150.425 tisuća KM Francuska – 387.507 tisuća KM Belgija – 795.832 tisuća KM Njemačka – 377.192 tisuća KM Nizozemska – 472.726 tisuća KM Austrija – 440.070 tisuća KM Finska – 235.859 tisuća KM	Razina 2	Usuglašene cijene – (ponderirani) prosjek kvota više sudionika koji predlažu kvote cjenovnom servisu.
2) Monetarno zlato (vidjeti Bilješku 7)	Plemeniti metali kojima se trguje na burzama u drugim zemljama: • Švicarska – 182.315 tisuća KM	Plemeniti metali kojima se trguje na burzama u drugim zemljama: • Švicarska – 182.750 tisuća KM	Razina 1	Cijena koja kotira na aktivnom tržištu

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

28.2 Pravična vrijednost Bančine finansijske imovine i finansijskih obveza koji se ne mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje (ali za koje se zahtijeva objavljivanje pravične vrijednosti).

S izuzetkom stavki opisanih u sljedećoj tablici, Uprava smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza priznanih u finansijskim izvješćima približno odgovara njihovoj pravičnoj vrijednosti.

U tisućama KM

	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2014.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Pravična vrijednost
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- depoziti kod inozemnih banaka	1.003.635	1.001.637	2.181.732	2.172.716
- ulaganja koja se drže do dospelja	1.142.191	1.157.370	428.560	436.576
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- depoziti banaka	4.063.537	4.056.286	3.751.149	3.736.368
- depoziti Vlade i ostalih deponenata	501.594	500.699	331.436	330.130

U tisućama KM

	Hijerarhija pravične vrijednosti na dan 31. prosinca 2015.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- depoziti kod inozemnih banaka	-	1.001.637	-	1.001.637
- ulaganja koja se drže do dospelja	-	1.157.370	-	1.157.370
	-	2.159.007	-	2.159.007
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- depoziti banaka	-	4.056.286	-	4.056.286
- depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	500.699	-	500.699
	-	4.556.985	-	4.556.985

U tisućama KM

	Hijerarhija pravične vrijednosti na dan 31. prosinca 2014.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina				
<i>Kredit i potraživanja</i>				
- depoziti kod inozemnih banaka	-	2.172.716	-	2.172.716
- ulaganja koja se drže do dospelja	-	436.576	-	436.576
	-	2.609.292	-	2.609.292
Financijske obveze				
<i>Financijske obveze držane po amortiziranom trošku:</i>				
- depoziti banaka	-	3.736.368	-	3.736.368
- depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	330.130	-	330.130
	-	4.066.498	-	4.066.498

28. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

28.2 Pravična vrijednost Bančine finansijske imovine i finansijskih obveza koji se ne mjere po pravičnoj vrijednosti na ponavljajućoj razini, iz razdoblja u razdoblje (ali za koje se zahtijeva objavljivanje pravične vrijednosti) (nastavak)

Pravična vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza uključena gore u kategorije za Razinu 2 utvrđena je u skladu s općeprihvaćenim modelima procjenjivanja baziranih na analizi diskontiranog novčanog toka, sa diskontnom stopom kao najznačajnijim ulaznim podatkom, a koja odražava kreditni rizik ugovorne strane. Banka koristi diskontnu stopu koja predstavlja ponderirani prosjek kamatnih stopa na depozite pravnih osoba, za cijelo bankarsko tržište u BiH.

29. IZVANBILANČNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Centralne banke Bosne i Hercegovine, oni nisu uključeni u bilancu stanja Banke.

Također, izvanbilančne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Banka djeluje kao agent.

Izvanbilančne stavke se sastoje od:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih osoba koja se drže kod inozemnih banaka	308.646	371.680
Depoziti USAID-a	2.256	1.947
Depoziti nerezidenata	2.256	1.947
Depoziti Vijeća ministara BiH	18.661	73.364
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovi sukcesije	35	389
Depoziti Vijeća ministara BiH – servisiranje vanjskog duga BiH	6.414	6.080
Depoziti Vijeća ministara BiH – proračun institucija BiH	6.422	37.289
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	5.790	29.606
Depoziti ostalih rezidenata	6.069	3.295
Depoziti – mirovine iz Njemačke	-	1
Depozitni računi banaka	6.069	3.294
Depoziti rezidenata	24.730	76.659
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita	281.660	293.074
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	281.660	293.074
Obveze za vrijednosne papire i sredstva trećih osoba	308.646	371.680

Depoziti USAID-a

Na osnovi Ugovora o finansijskoj pomoći između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za financiranje rekonstrukcije, otvoreni su posebni kamatonosni računi pri Bank of America. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

29. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)

Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire

Banka je omogućila Agenciji za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine da investira u vrijednosne papire otvarajući račune (Cash i Custodian Account) koji glase na Banku i Agenciju za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine. Sve transakcije na ovim računima odvijaju se između Agencije za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine i asset managera. Banka za navedene račune ne obračunava kamate i provizije.

Članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Centralna banka Bosne i Hercegovine drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Konsolidirana pozicija koja sljedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
 na dan 31. prosinca 2015. godine**

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	420.964	
Držanje SDR	3.778	
Ukupno aktiva	424.742	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1		1.058
MMF-ov račun br. 2		37
Vrijednosni papiri		1.456.417
Računi plativih troškova		1.843
Alokacija SDR		400.516
Obračunata kamata na alokaciju SDR		34
Ukupno pasiva		1.859.905
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.435.163	
Neto članska pozicija	1.435.163	
	1.859.905	1.859.905
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.058)	(1.058)
MMF-ov račun br. 2	(37)	(37)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.858.810	1.858.810

Držanje SDR, obračunata kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u bilanci stanja Banke.

Za potrebe Konsolidirane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija BiH uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

29. IZVANBILANČNE STAVKE(NASTAVAK)

**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2014. godine**

U tisućama KM

Aktiva		
Kvota	394.668	
Držanje SDR	5.203	
Ukupno aktiva	399.871	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1		992
MMF-ov račun br. 2		35
Vrijednosni papiri		1.455.226
Računi plativih troškova		1.917
Alokacija SDR		375.497
Obračunata kamata na alokaciju SDR		31
Ukupno pasiva		1.833.698
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze BiH prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	1.433.827	
Neto članska pozicija	1.433.827	
	1.833.698	1.833.698
Ukupno konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva	1.833.698	1.833.698
MMF-ov račun br. 1	(992)	(992)
MMF-ov račun br. 2	(35)	(35)
Ukupno bruto pozicija BiH u MMF-u – aktiva i pasiva	1.832.671	1.832.671

30. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštivanja tog pravila su sljedeći:

U tisućama KM	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2014.
Strana aktiva	8.606.311	7.825.593
Pasiva prema nerezidentima	1.327	1.088
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	8.604.984	7.824.505
Monetarna pasiva	8.064.599	7.293.093
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	540.385	531.412

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u optjecaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

31. DOMAĆI PLATNI SUSTAV I SUSTAV ZA PORAVNANJE

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je odgovorna za uspostavljanje i održavanje domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje. Od siječnja 2001. godine, Banka je uspostavila dva sustava poravnanja u cilju osiguranja učinkovitog poravnanja domaćih međubankarskih platnih transakcija: sustav bruto poravnanja u realnom vremenu („BPRV“) i žirokliring („ŽK“).

Kreditni rizik

BPRV sustav omogućava sudionicima tj. Banci i licenciranim komercijalnim bankama da vrše pojedinačna i trenutna poravnanja platnih naloga odobravajući i zadužujući račun za poravnanje u domaćoj valuti otvoren kod Centralne banke. Kroz ŽK sustav Banka osigurava kliring usluge koje proističu po osnovi izvršavanja platnih naloga po principu multilateralnog kliringa.

Svaki sudionik platnih sustava je dužan da prije poravnanja platnih naloga ima osigurana sredstva na računu za poravnanje otvorenom kod Banke i mora zadovoljavati određene tehničke zahtjeve.

U skladu sa ulogom Banke kako je definirano Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka ne smije na bilo koji način kreditirati sudionike BPRV i ŽK sustava s ciljem osiguravanja likvidnosti u sustavu na bilo koji način.

Operativni rizik

U cilju minimiziranja operativnog rizika unutar domaćeg platnog sustava i sustava za poravnanje, izdana su Operativna pravila za BPRV i ŽK sustave koja određuju minimalne standarde sigurnosti za funkcioniranje sustava.

Važeći sigurnosni ciljevi, politike i procedure imaju svrhu da osiguraju sigurnosne mjere i karakteristike. Kompijuterski sustavi i mreže funkcioniraju u skladu sa uspostavljenim ciljevima i politikama. Sigurnosni ciljevi i politike se periodično pregledavaju. Od svakog pojedinog sudionika se također zahtijeva da posjeduje određene sigurnosne mjere i kontrole za izvršavanja plaćanja.

Banka je definirala sljedeće procedure za poravnanja u slučaju nepredviđenih situacija:

- **Planovi i mjere za nepredviđene situacije:** u slučaju prekida u redovnom funkcioniranju platnog sustava i sustava za poravnanje ili nekog drugog nepredviđenog događaja, Banka je definirala mjere za nepredviđene situacije kako bi osigurala kontinuitet u funkcioniranju pouzdanih, ispravnih i zakonitih platnih transakcija u platnom sustavu i sustavu za poravnanje.
- **Rezervna lokacija:** Banka je osim primarne lokacije za platne sustave (BPRV, ŽK i SWIFT), na kojoj postoje redundantni sustavi (u slučaju pada jednog, prelazi se na drugi sustav na primarnoj lokaciji), uspostavila i funkcionalan DR (Disaster Recovery) sustav na lokaciji Glavne banke Republike Srpske Centralne banke Bosne i Hercegovine Banja Luka.

Rukovodstvo Banke smatra da sustav posjeduje dovoljan kapacitet za održavanje pouzdanog operativnog rada čije funkcioniranje nikada do sada nije bilo ugroženo od njegove implementacije.